

KEHF KISSASINDA AHİR ZAMAN ŞİFRESİ

Kehf Suresi, Peygamberimiz HZ. Muhammed (Sav)'in ve pek çok İslam aliminin dikkat çektiği bir suredir.

Bu serede yer alan Kehf ve Rakim Ehli'ne dair haberlerde, HZ. Musa ve ilim sahibi kişi ile ilgili olaylarda ve HZ. Musa ve ilim sahibi kişi ile ilgili olaylarda ve HZ. Zülkarneyn Kıssası'nda ahir zamana yönelik çeşitli işaretler bulunmaktadır.

“Sizden kim Deccal'e yetişirse Kehf Suresi'nin evvelini onun üzerine okusun. Bu surenin sonu Deccal'in fitnesinden kurtuluşunuzdur.”

Kuran'ın en büyük mucizelerinden biri, Peygamberimiz (sav)'e ilk vahyin inmesinden bu yana, her asırda yaşayan tüm insanlara hitap etmesidir. Allah Kuran'ı, kıyamete kadar insanlara bir yol gösterici ve bir hidayet rehberi olarak indirmiştir. Kuran'da aktarılan geçmiş kavimlere dair kıssalar da insanlara pek çok konuda yol göstericidir. Peygamberlerin hayatları, kavimlerine yaptıkları tebliğler ve uygulamaları iman edenler için birer örnektir. Bunun yanı sıra Kuran'da geleceğe dair işaretler ve müminlerin üzerinde düşünmesi gereken bazı sırlar da vardır. Kehf Suresi bunlardan bir tanesidir.

Kehf Suresi, Peygamberimiz Hz. Muhammed (sav)'in ve pek çok İslam aliminin dikkat çektiği bir suredir. Bu ayetlerde yer alan Kehf ve Rakim Ehline dair haberlerde, Hz. Musa ve ilim sahibi kişi ile ilgili olaylarda ve Hz. Zülkarneyn kıssasında pek çok sır ve ahir zamana yönelik çeşitli işaretler bulunmaktadır. Peygamberimiz (sav) de pek çok hadisinde Kehf Suresi'nin ahir zamanla bağlantısı bulunduğunu bildirmiştir. Bu hadislerden bazıları şöyledir:

Her kim Kehf Suresi'nin evvelinden on ayet ezber ederse Deccal'in fitnesinden korunmuş olur. [1](#)

Nevvas b. Seman el-Kilabi'den (ra) rivayet edilmiştir:

“Sizden kim Deccal'e yetişirse Kehf Suresi'nin evvelini onun üzerine okusun. Bu surenin sonu Deccal'in fitnesinden kurtuluşunuzdur.”[2](#)

Nevvas bin Sem'an el-Kilabi (r.a.)'den; Şöyle demiştir:

Sizden kim onu görürse, aleyhinde Kehf Suresi'nin ilk ayetlerini okusun. (ki fitnesinden emin olsun). [3](#)

Ebu Ümame el-Bahili'den rivayet edilmiştir.

... Kim onun (Deccal'in) cehenneminin belasına uğrarsa Allah'tan yardım dilesin ve Kehf Suresi'nin ilk ayetlerini okusun ki ateş İbrahim (as)'a olduğu gibi bu ateş de o kimseye soğuk ve selamet olsun. [4](#)

... Her kim Deccal'in ateşi ile iptila (denenir) ve imtihan edilirse Allah'tan yardım istesin ve Kehf Suresi'nin baş tarafındaki ayetleri okusun. Bu suretle Deccal'in ateşi ona karşı soğuk ve selamet olur. [5](#)

Peygamber Efendimiz (sav) bu hadislerinde ahir zamanda Müslümanlara Kehf Suresi'ni mutlaka okumalarını tavsiye etmekte, bunun Deccal'in tuzağının bozulmasında etkili olacağını bildirmektedir. Kehf Suresi'nde, ahir zamanda çıkacak olan Deccal'den ve onun yeryüzüne yaymak istediği dinsizlik akımlarından korunmak ve insanlığa bela getirecek olan bu fitneye karşı mücadele edebilmek için gerekli işaretler, ayrıca Müslümanların istifade edebileceği dersler bulunmaktadır. Peygamberimiz (sav)'in ahir zamanda bu sureyi dikkatle okumayı ve ezberde tutmayı tavsiye etmesi, bu duruma açık bir işarettir. (En doğrusunu Allah bilir)

Bu surede kıyamete yakın bir dönem olan ahir zamana, ahir zamanda yaygınlık kazanacak olan dinsiz sistemlerin uygulamalarına ve Allah'ın bu batıl sistemleri, hakkı göndererek darmadağın etmesine yönelik çok önemli işaretler bulunmaktadır.

Söz ettiğimiz bu dönem Allah'ın izniyle çok yakındır. Bu nedenle tüm Müslümanların Kehf Suresi ve Kehf kıssası üzerinde dikkatle düşünmeleri, her bir ayeti diğer Kuran ayetleri doğrultusunda incelemeleri ve akılda tutmaları son derece önemlidir.

Sen, yoksa Kehf ve Rakim Ehlini Bizim şaşılacak ayetlerimizden mi sandın? O gençler, mağaraya sığındıkları zaman, demişlerdi ki: “Rabbimiz, Katından bize bir rahmet ver ve işimizden bize doğruyu kolaylaştır (bizi başarılı kıl).” (Kehf Suresi, 9-10)

Bu ayetlerde Kehf ve Rakim Ehlinin olağanüstü durumlarına dikkat çekilmektedir. Kehf Ehli'nin yaşadıkları alışılmışın dışında, metafizik olaylardır. Hayatlarının her anı mucizevi gelişmelerle doludur. Peygamber Efendimiz (sav)'in hadislerinde ahir zamanla bağlantısına dikkat çekilen Kehf Ehlinin Kuran'da anlatılan bu durumu, ahir zamanda da insanların olağan dışı, metafizik olaylarla karşılaşabileceklerine bir işaret olabilir.

Ayetin devamında ahir zamanda gençlerin büyük sorumluluklar yükleneceklerine işaret ediliyor olabilir. Bu dönemde dinsiz felsefelerle fikri bir mücadele yürütülmesinde, Hak dinin anlatılmasında, insanlara yönelik zulmün kaldırılmasında gençler önemli görevler üstleneceklerdir. Din ahlakının anlatılması konusunda gençlerin taşıdığı öneme başka ayetlerde de dikkat çekilmektedir. Örneğin Kehf Suresi'nde Hz. Musa'nın "genç bir yardımcısı" olduğu bildirilmektedir. Bir ayette ise Hz. Musa'ya kavminden sadece genç bir topluluğun iman ettiği şöyle bildirilmektedir:

Sonunda Musa'ya kendi kavminin bir zürriyetinden (gençlerinden) başka -Firavun ve önde gelen çevresinin kendilerini belalara çarptırmaları korkusuyla- iman eden olmadı... (Yunus Suresi, 83)

Kehf Suresi'nin 10. ayetinde gençlerin bir yere "sığındıkları" bildirilmektedir. Kıssanın sonraki ayetlerinden anlaşıldığına göre, Kehf Ehlinin mağaraya sığınmalarının nedeni dönemin baskıcı sisteminin oluşturduğu ortamdır. Kendi fikirlerini rahatça söyleyemeyen, doğruları anlatamayan, din ahlakını gerektiği gibi tebliğ etmeleri engellenen Kehf Ehli, çözümü bu toplumdan uzaklaşmakta bulmuştur.

Bu ayette, ahir zamanda da komünist, faşist veya başka ideolojideki totaliter yönetimler nedeniyle benzer bir ortam oluşacağına, bu yönetimlerin fikir ve düşünce hürriyetini kısıtlayacağına ve din ahlakını yaşamak isteyenlerin üzerinde bir baskı oluşturacağına işaret ediliyor olabilir. Kendi dönemlerindeki benzer bir baskı nedeniyle Kehf Ehli mağaraya sığınmış ve iman etmeyen kavimlerinden ayrılmışlardır. Ahir zamanda da insanlığı belalar getiren komünist ve faşist sistemlerin baskısından kurtulmak için samimi Müslümanların gözlerden uzak olmaları, gizlilik içinde olmaları muhtemeldir. Bu baskıdan uzaklaşan Müslümanlar, insanlar arasında fazla gözükmeyecekler, kendilerini toplumdan uzakta tutacaklardır.

Ancak bu durum, uzaklaşıp bekleme manasında değildir. Kehf Ehli mağaraya sığınmış, yaptıkları işleri Allah'ın kolaylaştırması, kendilerine rahmetinden yayması için dua etmişlerdir. Kısacası Kehf Ehli'nin mağaraya sığınmasının nedeni sadece bekleme değil, kendilerini bu süre içinde geliştirmek olmuştur. Ahir zamanda da totaliter rejimlerin olduğu yerlerde baskı altında olan Müslümanlar kendilerini gizleyeceklerdir. Bu vesileyle Allah'ın kendi üzerlerindeki rahmetini artırmasını, işlerini ve dine düşman fikir akımlarına karşı yürüttükleri mücadeleyi daha da kolaylaştırmasını umacaklardır.

Kehf Ehli'nin Allah'a olan duasını bildiren 10. ayette çok önemli bir konu daha hatırlatılmaktadır. İman edenler her işi yapanın sadece Allah olduğunu hiç unutmamalıdır. İnsan her zaman ihtiyaç içindedir, Allah'ın karşısında aciz ve muhtaçtır. Kendi akli, kendi çabası ve gücü ile birşey yapması mümkün değildir. Allah'ın izni olmadan insanın değil bir işi sonuçlandırması, elini kaldırması, yürümesi, hatta nefes alması dahi mümkün olmaz. İnsanın her an Allah'ın yardımına, desteğine ve rahmetine ihtiyacı vardır. Kuran'da da her işi Allah'ın yaptığına ve insanın da aciz olduğuna dair pek çok ayet bulunmaktadır. Allah Enfal Suresi'nde şu şekilde buyurmaktadır:

Onları siz öldürmediniz, ama onları Allah öldürdü; attığın zaman sen atmadın, ama Allah attı. Mü'minleri Kendinden güzel bir imtihanla imtihan etmek için (yaptı.) Şüphesiz Allah, işitendir, bilendir. (Enfal Suresi, 17)

Herşeyi yaratan, tüm işleri evirip çeviren Allah'tır. İnsan ise samimiyetiyle ve teslimiyetiyle denenmektedir. Kehf Ehli de, bu gerçeği bilen samimi Müslümanlar oldukları için mağaraya sığındıkları anda hemen Allah'a yönelmiş, dualarıyla Allah'a teslimiyetlerini ifade etmişlerdir. Kehf Ehli, ilimde derinleşmelerini sağlayacak olanın da, her yönden işlerini kolaylaştıracak olanın da Allah olduğunu bilmekte, bu nedenle öncelikle Allah'tan yardım istemektedirler. Bu durumdan da anlaşılmaktadır ki, asıl olan insanın samimi Müslüman olması ve Rabbimiz'e dua edip herşeyi O'ndan istemesidir.

Böylelikle mağarada yıllar yılı onların kulaklarına vurduk (derin bir uyku verdik). (Kehf Suresi, 11)

O dönemdeki dinsiz sistemin baskılarından korunmak için mağaraya sığınan Kehf Ehli gibi, ahir zamanda da müminler dünya üzerinde çok büyük bir zulüm sistemi kuran faşizm ve komünizm gibi din ve mukaddesat düşmanı, vatanlarını, milletlerini ve devletlerini felakete sürükleyen ideolojilerin baskılarından kendilerini korumak için gizlenmeyi tercih edeceklerdir. Aynı Kehf Ehlinin yaşadığı dönemde olduğu gibi, bu tip yönetimler altında olan Müslümanların fikir hürriyeti olmayacak, düşüncelerini söyleyemeyecekler, çok büyük bir baskı altında olacaklardır. Ancak bu gizlenme dönemi Müslümanlar için sıkıntılı, tedirgin bir bekleme değil, tam aksine huzurlu ve rahat bir bekleme. Ayette geçen "... yıllar yılı kulaklarına vurduk" ifadesiyle müminlerin gizlendikleri dönemde, aynı uykudaymış gibi bir huzur içinde olacaklarına işaret edilmektedir.

Bu dönem müminler için bir eğitim, kendini geliştirme, ilimde derinleşme ve imanda güçlenme dönemidir. İman etmeyenlerin, ahlaki değerlere düşman olanların, vatana, millete zararlı, saldırgan çevrelerin toplum içinde meydana getirdikleri şiddet olaylarından, baskıdan, zulümden, zorbalıklardan inananlar etkilenmeyecekler, aynı bir mağaradaymış gibi tüm zorluklardan uzak olacaklardır. Bu durum, Allah'tan bir rahmet olarak onları koruyacaktır.

Sonra iki gruptan hangisinin kaldıkları süreyi daha iyi hesap ettiğini belirtmek için onları uyandırdık. (Kehf Suresi, 12)

Ashab-ı Kehf'in gizliliği, ayetten de anlaşıldığı gibi, belirli bir süreye kadar devam etmiştir. Daha sonra Allah'ın takdir ettiği zamanda, O'nun dilemesi ile bu gençler uyanmışlardır. Ahir zamanda faşizmi veya komünizmi benimsemiş yönetimlerin baskısı altında bulunan iman ehlinin gizlenme dönemi de Allah'ın kaderde belirlediği bir süreye kadar devam edecektir. Bu süre sonunda ise tüm gizlilik ortadan kalkacak ve iman edenler insanların arasına karışıp, Allah'ın varlığını, iman hakikatlerini, Kuran ahlakını onlara anlatmak için çalışmalarına başlayacaklardır.

Bu gizlenme süresinin ne kadar olacağı ise Allah Katında bir ilim üzeredir. Ayette bu sürenin yıl, gün, saat olarak Allah Katında belli olduğuna işaret edilmektedir. Tüm kainatı yoktan var eden Rabbimiz herşeyin hesabını bilendir. Cin Suresi'nde Allah'ın Muhsi (sonsuz da olsa herşeyin sayısını bilen) sıfatı şu şekilde bildirilmektedir:

Öyle ki onların, Rablerinden gelen risaleti (insanlara gönderilenleri) tebliğ ettiklerini bilsin. (Allah,) onların nezdinde olanları sarıp-kuşatmış ve herşeyi sayı olarak da sayıp-tespit etmiştir. (Cin Suresi, 28)

Biz sana onların haberlerini bir gerçek (olay) olarak aktarıyoruz. Gerçekten onlar Rablerine iman etmiş gençlerdi ve Biz de onların hidayetlerini artırmıştık. (Kehf Suresi, 13)

Bu ayette güçlü bir iman ve gerçek hidayet ehli olmanın önemine dikkat çekilmektedir. Çünkü insan Allah'a karşı güçlü bir imana sahip değilse, Kuran ahlakına gereken titizlikte uymuyor ve Peygamberimiz (sav)'in yolunu izlemiyorsa, bu kişinin ne kadar büyük işler yaptığının Allah Katında bir önemi olmayabilir. Dünyada maddi anlamda başarılı olsa, kariyeri ya da ünü artsa bile, bu başarı ona ahirette hiçbir fayda sağlamayacaktır. Çünkü önemli olan insanın imanı ve takvasıdır. Bakara Suresi'nde hidayet ehli Müslümanlar şu şekilde bildirilmektedir:

Bu, kendisinde şüphe olmayan, muttakiler için yol gösterici olan bir kitaptır. Onlar, gaybe inanırlar, namazı dosdoğru kılarlar ve kendilerine rızık olarak verdiklerimizden infak ederler. Ve onlar, sana indirilene, senden önce indirilenlere iman ederler ve ahirete de kesin bir bilgiyle inanırlar. İşte bunlar, Rablerinden olan bir hidayet üzeredirler ve kurtuluşa erenler bunlardır. (Bakara Suresi, 2-5)

Rabbimiz bir başka ayette ise, hidayete uyan kullarının korku ve üzüntü yaşamayacaklarını şöyle müjdelemektedir:

Dedik ki: “Oradan tümünüz inin. Bundan sonra size Benden bir hidayet geldiğinde, kim Benim hidayetime uyar, onlara korku yoktur ve onlar mahzun olmayacaklardır.” (Bakara Suresi, 38)

Onların kalpleri üzerinde (sabrı ve kararlılığı) rabtetmiştik; (Krala karşı) Kıyam ettiklerinde demişlerdi ki: “Bizim Rabbimiz, göklerin ve yerin Rabbi'dir; İlah olarak biz O'ndan başkasına kesinlikle tapmayız, (eğer tersini) söyleyecek olursak, andolsun, gerçeğin dışına çıkarız.” (Kehf Suresi, 14)

Bu ayette sabrın, kararlılığın ve irade sahibi olmanın iman edenler için önemine işaret edilmektedir. Bunlar, ancak tevekkül sahibi bir insanın sahip olacağı özelliklerdir. Ayette geçen “rabetmiştik” ifadesi ise kaderde herşeyi Allah'ın yaptığını bir işarettir. İman edenlere zorluklar ve sıkıntılar karşısında sabretme gücünü ve kararlılığını veren Allah'tır.

İnsanın Allah'ın yazdığı kader dışında hiçbir iş yapması, hiçbir söz söylemesi mümkün değildir. Dolayısıyla kaderde herşeyi Allah'ın yaptığını, kendisinin de hiçbir şey yapmaya gücünün yetmediğini bilen bir kişi doğal olarak sabırlı olur. Allah'ın herşeyi salih kulları için en hayırlı ve en güzel şekilde yarattığını bilmenin verdiği rahatlığı ve huzuru yaşar. Allah bu güzel ahlaki gösterip sabreden kullarını, güzel bir ecir ve kurtuluşa müjdelemektedir. Bu konuyla ilgili ayetler şöyledir:

Sizin yanınızda olan tükenir, Allah'ın Katında olan ise kalıcıdır. Sabredenlerin karşılığını yaptıklarının en güzeliyle Biz muhakkak vereceğiz. Erkek olsun, kadın olsun, bir mümin olarak kim salih bir amelde bulunursa, hiç şüphesiz Biz onu güzel bir hayatla yaşatırız ve onların karşılığını, yaptıklarının en güzeliyle muhakkak veririz. (Nahl Suresi, 96-97)

Allah’a ve Resûlü’ne itaat edin ve çekişip birbirinize düşmeyin, çözülüp yığınlaşırsınız, gücünüz gider. Sabredin. Şüphesiz Allah, sabredenlerle beraberdir. (Enfal Suresi, 46)

... Eğer içinizde sabreden yirmi (kişi) bulunursa, iki yüz (kişiyi) mağlub edebilirler. Ve eğer içinizden yüz (sabırlı kişi) bulunursa, kafirlerden binini yener. Çünkü onlar (gerçeği) kavramayan bir topluluktur. (Enfal Suresi, 65)

Kararlılık ve irade, imanla, hidayetle ve tevekkülle birlikte gelen mümin özellikleridir. Çünkü Allah’a tevekkül etmiş ve kadere iman etmiş bir kişi, hiçbir zorluk ve sıkıntı karşısında yılgınlık göstermez, mücadele azmini yitirmez. Herşeyi yapanın Allah olduğunu bildiği için şevk ve heyecan içinde karşısına çıkan her ecir fırsatını değerlendirir ve hayırlarda yarışır.

Ayette ayrıca Kehf Ehlinin gizlendikleri dönem sona erdiğinde, Kral’ın karşısına çıktıkları belirtilmektedir. Bu dönem, Allah’tan başka güçlerin ilah haline getirildiği (Allah’ı tenzih ederiz), dinsizliğin insanlar arasında yayıldığı ve din ahlakından uzaklaşıldığı bir dönemdir. Müslümanların inançları baskı altına alınmıştır. Buna rağmen Kehf Ehli, Kral’a hiçbir koşulda “Allah’a bir olarak iman etmekten” vazgeçmeyeceklerini, Allah’tan başka hiçbir şeye tapmayacaklarını söylemişlerdir.

Eğer tersini söyleyecek olsalar, bununla Allah’a karşı suç işlemiş olacaklarını samimi kanaatleri olarak ifade etmişlerdir.

Dönemin baskıcı, zalim ve otoriter Kral’ı karşısında gösterdikleri bu cesur ve kararlı tutum, onların samimi Müslümanlar olduklarının da bir delili niteliğindedir. Herşeyi kaderde en güzel şekilde Allah yaratır ve Allah dilemedikçe hiçbir güç onlara bir zarar veremez. Kehf Ehli bu gerçeği bildikleri için çok güzel bir tevekkül ve kararlılık örneği göstermişlerdir.

Ahir zaman da, insanların sahte ilahlar edindikleri (Allah’ı tenzih ederiz), dinsizliği yaygınlaştırdıkları bir dönemdir. Bu ayetten anlaşıldığı gibi, ahir zamandaki samimi Müslümanların da, dönemin baskıcı ve totaliter rejimleri karşısında imanlarını aynı kararlılık ve cesaretle korumaları gerekmektedir.

“Şunlar, bizim kavmimizdir; O’ndan başkasını ilahlar edindiler, onlara apaçık bir delil getirmeleri gerekmez miydi? Öyleyse Allah’a karşı yalan uydurup iftira düzenden daha zalim kimdir?” (Kehf Suresi, 15)

Bu ayette, Kehf Ehlinin yaptıkları tebliğ faaliyetinden bahsedilmektedir. Onlar, kendi dönemlerindeki iman etmeyen topluluklara Allah’ın dinini tebliğ etmiş, onlardan Allah’a şirk koştuktan vazgeçmelerini istemişlerdir.

Ayrıca müşrik toplulukları, inançsızlıklarını dayandıracakları bir delil göstermeye davet etmişler, bir delil getiremediklerinde de onların yalancılıklarını ve iftiralарını açıklamışlardır.

Aynı Kehf Ehli’nin yaşadığı dönemde olduğu gibi asrımızda da Müslümanlar Allah’tan başkasını ilah edinenlerden deliller istemektedirler. Ahir zamanda maddeyi ve tesadüfleri ilah olarak tanıtan putperest bir inanç mevcuttur; bu inanç Darwinizm’dir.

Darwinizm, yeryüzündeki canlıların başıboş ve rastgele tesadüfler sonucu oluştuğunu iddia eden, doğada sadece güçlü olanın hayatta kalacağı şekilde çatışmaya ve şiddete dayalı bir sistem olduğunu savunan din karşıtı bir iddiadır. Gerçekte Allah’ın sonsuz güç ve kudretiyle yoktan var ettiği canlı ve cansız tüm varlıkları, başıboş tesadüflerin meydana getirdiği yalanını söyleyerek insanları aldatmaya çalışan Darwinistler, bu iddialarıyla çok büyük bir iftirada bulunmaktadır.

Üstelik bu iftiralarını ayakta tutabilmek için yalanlara ve sahte delillere başvurmaktadırlar. Darwinizm’in tarihi; Piltdown Adamı, Nebraska Adamı, rekapütilyasyon teorisi, sahte dino-kuş “Arkeoraptor” gibi türlü sahtekarlıklarla doludur. Sahte deliller üreten, hayali çizimler ve senaryolarla insanlara geçmişte bir evrim süreci yaşanmış gibi göstermeye çalışan, bilimsel verileri hiç tereddüt etmeden çarpıtan, çeşitli telkin metodları kullanan Darwinizm, çok büyük bir aldatmaca ve göz boyamadan ibarettir. (Detaylı bilgi için bkz. Darwinizm’in Karanlık Büyüsü, Harun Yahya)

İşte ahir zamanda Müslümanların karşısındaki en büyük din düşmanı fikir sistemlerinden biri Darwinizm’dir. Müslümanlar da, aynı Kehf Ehli gibi, Allah’ın varlığını kabul etmek istemeyip tesadüfleri ilah edinen Darwinistlerden iddialarını kanıtlayacak deliller istemektedirler. Ancak Darwinistler bunun karşılığında yine yalana ve çeşitli sahtekarlıklara başvurmakta, demagogik yöntemler kullanarak kesin bir delil ortaya koymaktan uzak durmaktadırlar. Çünkü Darwinistlerin de, iman etmeyen tüm topluluklar gibi, ellerinde iddialarını destekleyecek hiçbir delilleri bulunmamaktadır. (Detaylı bilgi için Bkz. Evrim Aldatmacası, Harun Yahya, Araştırma Yayıncılık) Herşeyin tesadüflerin eseri olduğunu iddia eden Darwinizm, bu yönüyle çok büyük bir iftirada bulunmaktadır. Kehf Suresi’nin 15. ayetinde bu gibi düşüncelerle ortaya çıkan kimseler için “... Öyleyse Allah’a karşı yalan uydurup

iftira düzenden daha zalim kimdir?" şeklinde buyrulmakta ve söz konusu insanların içerisinde düştükleri durum açıkça ifade edilmektedir.

(İçlerinden biri demişti ki:) "Madem ki siz onlardan ve Allah'tan başka taptıklarından kopup-ayrıldınız, o halde, (dağlara çekilip) mağaraya sığınan da Rabbiniz size rahmetinden (bolca bir miktarını) yaysın ve işinizden size bir yarar kolaylaştırsın." (Kehf Suresi, 16)

Ayette Kehf Ehli'nin, iman etmeyenlerin çoğunlukta olduğu fikir sisteminden tamamen ayrıldıkları, uzaklaştıkları ifade edilmektedir. Bu ayrılık, iman edenlerle, din ahlakını yaşamayanlar arasında fikri bir çatışma meydana getirmiştir. Ve iman etmeyenler Müslümanlar üzerinde bir baskı oluşturmaya çalışmışlardır.

Bu baskının neticesinde iman edenler kendilerini tamamen tecrit etme ve bu durumdan tamamen koparma ihtiyacını hissetmişlerdir. Mağaraya sığınma da bu tecrit durumunu ifade etmektedir. Allah bu dönemde Kehf Ehli'nin üzerindeki nimetini yaymış, onlara pek çok konuda kolaylık sağlamıştır. Bu kolaylık ve desteklerden en önemlisi ise iman edenlerin, din ahlakının yaşanmadığı böyle bir sistemin olumsuz etkilerinden uzak kalmaları olmuştur.

Din ahlakını yaşamayan toplumlar, ellerine geçen her fırsatta onların mukaddesatlarına, vatan ve milletlerine olan bağlılıklarına, hizmet şevklerine karşı mücadele etmeyi ve Müslümanların kutsal saydıkları değerlere saldırıda bulunmayı alışkanlık edinmişlerdir. İman edenlerin kendilerini bu kişilerden uzak tutmaları bu açıdan çok büyük bir rahmet ve çok büyük bir kolaylıktır. Çünkü böylece din ahlakından uzak yaşayan insanların olumsuz ifadelerini dinlemek yerine, din ahlakının gereklerini daha fazla yaşama imkanı bulmaktadırlar. Kendilerini geliştirmeye, ilimde derinleşmeye, kültürel ve sosyal çalışmalar yapmaya daha geniş zaman ayırabilmektedirler. Allah'ın kendilerine sağladığı bu kolaylık sayesinde de milletlerinin daha güzel bir yaşama kavuşabilmeleri ve insanların tek kurtuluş yolu olan Kuran ahlakına yönelmeleri için daha fazla çalışma yapabilmektedirler.

(Onlara baktığında) Görürsün ki, güneş doğduğunda mağaralarına sağ yandan yönelir, battığında onları sol yandan keser-geçerdi ve onlar da onun (mağaranın) geniş boşluğundalardı. Bu, Allah'ın ayetlerindendir. Allah, kime hidayet verirse, işte hidayet bulan odur, kimi saptırırsa onun için asla doğru-yolu gösterici bir veli bulamazsın. (Kehf Suresi, 17)

Bu ayette Müslümanların evlerinin güneş almasının önemine dikkat çekiliyor olabilir. Bir eve, mümkün olduğunca, hem batarken, hem de doğarken güneşin gelmesi çok önemlidir. Bu sayede güneş ışınlarının olumlu etkilerinden faydalanma imkanı oluşmakta, daha sağlıklı bir ortam meydana gelmektedir. Ayette ayrıca geniş ve ferah evlerin de önemine dikkat çekiliyor olabilir. Yaşanan mekanları, imkanlar ölçüsünde, geniş, aydınlık, güneş alan ve ferah bir hale getirmek, müminler için zevkli, rahat ve huzur verici olacaktır.

Bu ayette -daha önce de vurgulandığı gibi- hidayetin önemine de dikkat çekilmektedir. Ancak Allah'ın hidayet verdiği kişinin kurtuluşa ereceği, hidayet vermediği kişinin ise sonsuz bir azapla karşılık bulacağı açıklanmaktadır.

Bu nedenle, din ahlakını anlatan kişinin huzurla, sabırla, itidalle, sakin bir şekilde dini anlatması ve hidayeti verecek olanın Allah olduğunu hiçbir şekilde unutmaması gerektiği tekrar hatırlatılmaktadır. Allah bir ayetinde "Dinde zorlama (ve baskı) yoktur. Şüphesiz, doğruluk (rüşd) sapıklıktan apaçık ayrılmıştır. Artık kim tağutu tanımayıp Allah'a inanırsa, o, sapasağlam bir kulpa yapışmıştır; bunun kopması yoktur. Allah, işitendir, bilendir." (Bakara Suresi, 256) şeklinde buyurmaktadır. Eğer bir kişi yapılan tebliğe olumlu tepki vermiyor, anlamakta diretiyorsa bu durumda tebliğ yapan kişinin tavrı, Allah'a tevekkül etmek ve hiçbir şekilde karşısındaki insana baskı uygulamamak olmalıdır.

Sen onları uyanık sanırsın, oysa onlar (derin bir uykuda) uyuşmuşlardır. Biz onları sağ yana ve sol yana çeviriyorduk. Köpekleri de iki kolunu uzatmış yatıyordu. Onları görmüş olsaydın, geri dönüp onlardan kaçardın, onlardan içini korku kaplardı. (Kehf Suresi, 18)

Kehf Ehlinin de yaşadığı haber verilen bu uyku halinin nedeni, kadere tabi olmanın getirdiği tevekkül ve huzur olabilir. Çünkü tüm kainatı bir kader üzere yoktan yaratan Allah, dünyada gerçekleşen bütün olayları da Müslümanların lehine olacak şekilde yaratmaktadır. Rabbiniz bir ayet-te, "... Allah, kâfirlere müminlerin aleyhinde kesinlikle yol vermez" (Nisa Suresi, 141) şeklinde buyurmuştur. Bu, Müslümanlar için büyük bir müjdedir ve huzur vesilesidir. Dünya üzerinde gerçekleşen her olayın Müslümanlar için olumlu ve hayırlı olduğunun bir işaretidir.

Müslümanların yaşadıkları bu huzur ve güvenlik duygusunun bir başka sebebi de, Allah'ın samimi kullarını mutlak başarıya ulaştıracağını vaat etmiş olmasıdır. Ayette iman edenler şöyle müjdelanmaktadır:

Allah, içinizden iman edenlere ve salih amellerde bulunanlara vadetmiştir: Hiç şüphesiz onlardan öncekileri nasıl 'güç ve iktidar sahibi' kıldıysa, onları da yeryüzünde 'güç ve iktidar sahibi' kılacak,

kendileri için seçip beğendiği dinlerini kendilerine yerleşik kılıp sağlamlaştıracak ve onları korkularından sonra güvenliğe çevirecektir. Onlar, yalnızca Bana ibadet ederler ve Bana hiçbir şeyi ortak koşmazlar. Kim bundan sonra inkar ederse, işte onlar fasıktır. (Nur Suresi, 55)

Yukarıdaki ayette bildirildiği gibi, Allah salih kullarını, her ne zorlukla karşı karşıya olurlarsa olsunlar, güvenliğe çıkaracağını müjdelemektedir. Bu da, Kehf Ehli gibi günümüzde de samimi Müslümanların huzur içinde çalışmalarını sürdürmesine bir sebeptir.

Ayrıca Müslümanlar Allah'ın dilemesi dışında başlarına hiçbir şey gelmeyeceğini de çok iyi bilmekte ve bunun rahatlığını yaşamaktadırlar. Allah, Kendisi'ne teslim olmuş, kadere iman eden ve tam bir tevekkül gösteren müminlerin nasıl bir kararlılığa sahip olduklarını şöyle bildirmiştir:

De ki: “Allah'ın bizim için yazdıkları dışında, bize kesinlikle hiçbir şey isabet etmez. O bizim Mevlamız'dır. Ve mü'minler yalnızca Allah'a tevekkül etmelidirler.” (Tevbe Suresi, 51)

Kehf Suresi'nin 18. ayetinde dikkat çekilen bir diğer konu da hayvan sevgisidir. Bu ayette Kehf Ehlinin köpeklerinden söz edilerek, Müslümanların bahçelerinde güvenlik amacıyla bekçi köpeği bulundurabileceklerine işaret edilmiş olabilir. Köpek güvenilir bir canlıdır, dostane bir tavırdır, sahibine sadıktır, tehlikeyi hemen fark edebilecek kadar hassastır ve refleksi çok kuvvetlidir. Dolayısıyla ayette, Müslümanların öncelikle Allah'a sığınıp, daha sonra da kendilerini koruyup kollamak için bir tedbir olarak bekçi köpeği edinebileceklerine işaret ediliyor olabilir.

Müminler, hayvanları koruma amacının dışında, onlara duydukları sevgi ve şefkat nedeniyle de yanlarında tutarlar. Kuran'da bu konuda Hz. Süleyman örnek verilmektedir. Ayetlerde Hz. Süleyman'ın atlara olan sevgisi şu şekilde bildirilir:

Hani ona akşama yakın, bir ayağını tırnağı üstüne diken, öbür üç ayağıyla toprağı kazıyan, yağız atlar sunulmuştu. O da demişti ki: “Gerçekten ben, mal (veya at) sevgisini Rabbimi zikretmekten dolayı tercih ettim.” Sonunda bu atlar (koştular ve toz) perdesinin arkasına saklandılar. “Onları bana geri getirin” (dedi). Sonra (onların) bacaklarını ve boyunlarını okşamaya başladı. (Sad Suresi, 31-33)

Böylece, aralarında bir sorgulama yapsınlar diye onları dirilttik (uyandırdık). İçlerinden bir sözcü dedi ki: “Ne kadar kaldınız?” Dediler ki: “Bir gün veya günün bir(kaç saatlik) kısmı kadar kaldık.” Dediler ki: “Ne kadar kaldığınızı Rabbiniz daha iyi bilir; şimdi birinizi bu paranızla şehre gönderin de, hangi yiyecek temizse baksın, size ondan bir rızık getirsin; ancak oldukça nazik davransın ve sakın sizi kimseye sezdirmesin.” (Kehf Suresi, 19)

Ayette ilk olarak Müslümanların, karşılaştıkları olaylarda bir karara varmadan kendi aralarında istişare etmelerinin önemine işaret edilmektedir.

Bunun yanı sıra ayette Kehf Ehlinin mağarada ne kadar süre kaldıklarıyla ilgili aralarında bir konuşma geçtiği de aktarılmakta, ardından ise bir kişinin “Ne kadar kaldığınızı Rabbiniz daha iyi bilir” dediği bildirilmektedir. Burada önemli olan husus, anlaşılmayan ya da sonucu bulunamayan herhangi bir konu olduğunda, müminlerin hemen “Allah bilir” deyip, hayır ve hikmeti Allah'a bırakmalarındır. Çünkü gaybı sadece Allah bilmektedir. O nedenle de insanların bilmedikleri bir konu üzerinde tartışmaları, cevabını araştırıp bulmaya çalışırken bunun sıkıntısını yaşamaları tevekküllü bir tavır olmaz. Önemli olan o anda gösterilen teslimiyet ve hemen kaderin hatırlatılmasıdır.

Kehf Suresi'nin 19. ayetinde müminlere bazı işaretlerde daha bulunulmaktadır. Bunlardan birincisi müminlerin alışverişe gönderdikleri kişiden herhangi bir yiyecek değil, temiz yiyecek istemeleridir. İman edenlerin temizlik konusundaki hassasiyetleri pek çok Kuran ayetinde bildirilmektedir. Örneğin Allah elçilerinin “... temiz şeyleri helal, murdar şeyleri haram...” (Araf Suresi, 157) kıldığını bildirmektedir. Bunun yanı sıra iman edenlere “Elbiseni temizle” (Müddessir Suresi, 4) şeklinde buyurmaktadır. Kuran'daki temiz rızıklar ve temizlikle ilgili ayetlerden bazıları şu şekildedir:

Öyleyse Allah'ın sizi rızıklandığı şeylerden helal (ve) temiz olanlarını yiyin; eğer O'na kulluk ediyorsanız Allah'ın nimetine şükredin. (Nahl Suresi, 114)

Size, rızık olarak verdiklerimizden temiz olanlarından yiyin, bu konuda azgınlık yapmayın, yoksa gazabım üzerinize kaçınılmaz olarak iner: benim gazabım, kimin üzerine inerse, muhakkak o, tepetaklak düşmüştür. (Taha Suresi, 81)

Kehf Suresi'nin bu ayetinde dikkat çekilen diğer bir husus da müminlerin yiyecek almak için şehri tercih etmeleridir. Bunun nedeni şehirde çok daha geniş imkan ve seçim alternatifi olması olabilir. Kuran'da şehirlerin

önemi ile ilgili başka ayetler de bulunmaktadır. Örneğin Allah, Enam Suresi'nde tebliğin şehirlerden başlamasına dikkat çekmiştir:

İşte bu (Kur'an), önündekileri doğrulayıcı ve şehirler anası (Mekke) ile çevresindekileri uyarmak için indirdiğimiz kutlu Kitaptır. Ahirete iman edenler buna inanırlar. Onlar namazlarını (özenle) koruyanlardır. (Enam Suresi, 92)

Ayette müminlere bir başka hatırlatmada daha bulunmaktadır. Bu da müminlerin her zaman için nezaketli ve saygılı olmalarıdır. Bu, Allah'ın Kuran'da bildirdiği güzel ahlakın bir gereğidir.

Kehf kıssasında ayrıca Müslümanların ahir zamanda daha ziyade evlerinde bulunacaklarına işaret ediliyor olabilir. Bunun nedeni de din dışı ideolojilerin yaygın olduğu bu büyük fitne döneminde, dışarı çıkıp hedef haline gelmemek, dikkat çekmemek olabilir. Ayette aynı zamanda müminlerin gerektiği durumlarda, uzun zaman evlerinde kalarak kendilerini ilim ve bilgi yönünden geliştireceklerine dikkat çekiliyor olabilir. Nitekim Peygamberimiz (sav)'in de ahir zaman konusunda kendisinden tavsiye isteyenlere, "... evlerinizin yiğiti olunuz, oradan ayrılmayınız!" ve "evinden dışarı çıkmak!" şeklinde tavsiyelerde bulunduğu bildirilmektedir.[4](#)

"Çünkü onlar üzerinize çıkıp gelirlerse, sizi taşar tutarlar veya dinlerine geri çevirirler; bu durumda ebedi olarak kurtuluş bulamazsınız." (Kehf Suresi, 20)

Bu ayette "taşar tutarlar" ifadesiyle terörist bir karakter tarif edilmektedir. Günümüzde de dindışı ideolojilerin etkisi altında kalan insanlarda bu karakter açıkça görülür. Örneğin komünist ideolojiyi benimseyen teröristler, vatani korumak için cansiperane mücadele eden devlet görevlilerine, polisler ve jandarmalara, sadece devlete olan düşmanlıkları nedeniyle çoğu zaman taş ve benzeri maddeler atarak saldırmaktadırlar. Bunu yapmalarındaki amaç ise bu kişileri öldürmek, güçlerini azaltmaktır. Bu yolla komünizm taraftarları, kendi din düşmanı ideallerini gerçekleştirebilmeyi, ülkelerini kaosa ve kargaşaya sürükleyerek kendi sistemlerini hakim etmeyi amaçlamaktadırlar.

Bu sonuca ulaştıktan sonra asıl hedefleri ise dine, vatanına, milletine bağlı insanları, kendi -dinsiz, ahlaki her türlü değere karşı, insanlar arasında daimi bir çatışma olması gerektiğini iddia eden- düşünce sistemlerine çevirmektir. Başka bir deyişle, tüm insanları devlete karşı ayaklandırmak, sokaklara dökmek, kardeşi kardeşe kırdırmaktır. Ancak anarşist hareketlerin bir sonuca ulaşmayacağı ve onlara uyanların da hiçbir zaman kurtuluş bulamayacakları çok açıktır. Allah bir ayette şöyle bildirmiştir:

Allah'a verdikleri sözü, onu kesin olarak onayladıktan sonra bozanlar, Allah'ın ulaştırılmasını emrettiği şeyi kesip-koparanlar ve yeryüzünde bozgunculuk çıkaranlar; işte onlar, lanet onlar içindir ve yurdun kötü olanı da onlar içindir. (Rad Suresi, 25)

Bu yüzden ahir zamanda insanların, dünyaya beladan başka bir şey getirmeyen kanlı ideolojilerden uzak durmaları, din ahlakının yaşanmasını istemeyen ideolojilerin provokasyonlarına, kışkırtmalarına kanmamaları, bozguncuların tarafında yer almamaları son derece önemlidir.

Böylece, Allah'ın va'dinin hak olduğunu ve gerçekten kıyametin, kendisinde şüphe bulunmadığını bilmeleri için (şehir halkına ve sonraki insan kuşaklarına) onları buldurmuş olduk. (Onları görenler) Kendi aralarında durumlarını tartışıyorlardı, (bir kısmı) dedi ki: "Onların üstüne bir bina inşa edin, Rableri onları daha iyi bilir."

Onların işine galip gelen (sözleri geçen)ler ise: "Üstlerine mutlaka bir mescid yapmalıyız" dediler. (Kehf Suresi, 21)

Bu ayet, Kehf Suresi'nde kıyamet alametlerine ve ahir zamana yönelik çok önemli işaretler olduğuna açıkça dikkat çekmektedir.

Kehf Ehlinin insanlar tarafından bulunması ise, iyi insanların iyilerle kendiliğinden buluşacaklarına, birbirlerinden uzakta bulunsalar da bir gün mutlaka biraraya geleceklerine işaret olabilir. Allah, "... **Öyleyse hayırlarda yarışınız. Her nerede olursanız, Allah sizleri biraraya getirecektir. Şüphesiz Allah, herşeye güç yetirendir**" (Bakara Suresi, 148) ayetiyle de aynı gerçeği bildirmiştir.

Ayette ayrıca, insanların, Kehf Ehlinin bulunduğu yere bir mescid yaptırmak hakkında konuştuklarından da bahsedilmektedir. Bu ayette, iyi ve güvenilir insanların hayatlarını geçirdikleri yerlere binalar ve mescidler yapmanın makbuliyetine dikkat çekilmektedir. Bunun amacı hem sevilen insanları yad etmek, hem de bu vesile ile o mekanları bir nevi eğitim ve ibadet yeri haline getirmektir. Bu sayede faydalı düşüncelerin ve güzel ahlakın insanlar arasında yaygınlaşması sağlanacaktır. Bu gibi yerler, iman edenlerin biraraya gelecekleri ve birlikte Allah'ın adını anacakları mekanlar olacaktır.

Kuran'da pek çok ayette mescidlerde yalnızca Allah'ın anıldığına ve mescidlerin önemine dikkat çekilmektedir. Bu ayetlerden bazıları şu şekildedir:

Onlar, yalnızca; “Rabbimiz Allah’tır” demelerinden dolayı, haksız yere yurtlarından sürgün edilip çıkarıldılar. Eğer Allah’ın, insanların kimini kimiyle defetmesi (yenilgiye uğratması) olmasaydı, manastırlar, kiliseler, havralar ve içinde Allah’ın isminin çokça anıldığı mescidler, muhakkak yıkılır giderdi. Allah Kendi (dini)ne yardım edenlere kesin olarak yardım eder. Şüphesiz Allah, güçlü olandır, aziz olandır. (Hac Suresi, 40)

Şüphesiz mescidler, (yalnızca) Allaha aittir. Öyleyse, Allah ile beraber başka hiçbir şeye (ve kimseye) kulluk etmeyin (dua etmeyin, tapmayın). (Cin Suresi, 18)

(Sonra gelen kuşaklar) Diyecekler ki: “Üç’tüler, onların dördüncüsü köpekleridir.” Ve: “Beştiler, onların altıncısı köpekleridir” diyecekler. (Bu,) Bilinmeyene (gayba) taş atmaktır. “Yedidirler, onların sekizincisi köpekleridir” diyecekler. De ki: “Rabbim, onların sayısını daha iyi bilir, onları pek az (insan) dışında kimse bilemez.” Öyleyse onlar konusunda açıkta olan bir tartışmadan başka tartışma ve onlar hakkında bunlardan hiç kimseye bir şey sorma. (Kehf Suresi, 22)

Bu ayette Kehf Ehli'nin kaç kişi oldukları hakkında zanla tahminlerde bulunan insanların durumundan bahsedilmektedir. Oysa ayette bu sayıyı sadece gaybın tek sahibi olan Rabbimiz'in bildiği ve bu bilgiyi de ancak az sayıda kuluna bildirdiği ifade edilmektedir.

Ayetin devamında, bilinmeyen bir konu üzerinde tartışmanın, sürekli yeni fikirler getirmenin, tahminlerde bulunmanın doğru olmadığı da bildirilmektedir. Böyle bir tartışma ayette, “bilinmeyene-gayba taş atma” olarak ifade edilmektedir. Aynı ifade başka ayetlerde de bulunmaktadır. Örneğin Sebe Suresi'nde insanların bu özellikleri şu şekilde bildirilmektedir:

... “Biz O’na iman ettik” derler; ancak onlara uzak bir yerden (ahiretten imana) el uzatmak nerede? Oysa daha önce onu inkar etmişlerdi; onlar uzak bir yerden gayba atıp tutuyorlardı (dil uzatıyorlardı). (Şimdi) Kendileriyle istek duydukları şeyler arasında perde çekilmiştir; daha önce benzerlerine yapıldığı gibi. Çünkü onlar, kuşku verici bir tereddüt içinde idiler. (Sebe Suresi, 52-54)

Allah'ın beğenmediği bu kötü ahlaktan her Müslüman mutlaka uzak durmalı, bu gibi tartışmalardan, bilmediği konular üzerinde fikir yürütmekten şiddetle kaçınmalıdır. Böyle bir durumda yapılması gereken şey “En doğrusunu Allah bilir” deyip, muteber olmayan sözlerle kıymet vermemektir. Müslümanların bu tarz durumlarda verdikleri cevap, “... **Sen bende olanı bilirsin, ama ben Sendeki olanı bilmem. Gerçekten, görünmeyenleri (gaybleri) bilen Sensin Sen...**” (Maide Suresi, 116) ayetindeki gibi olmalıdır. Çünkü Kuran'ın birçok ayetinde gaybı sadece Allah'ın bildiği haber verilir.

Örneğin bir ayette şöyle buyrulur:

Gaybın anahtarları O’nun Katında’dır, O’ndan başka hiç kimse gaybı bilmez. Karada ve denizde olanların tümünü O bilir, O, bilmeksizin bir yaprak dahi düşmez; yerin karanlıklarındaki bir tane, yaş ve kuru dışta olmamak üzere hepsi (ve herşey) apaçık bir kitaptadır. (Enam Suresi, 59)

Ayetlerde de belirtildiği gibi, tartışmaların yapıldığı durumlarda, genellikle insanların üzerinde fikir yürüttükleri konulardaki tek dayanakları, halktan gelen ifadeler olur. Sokaktan gelen uydurma rivayetlere, konu hakkında bilgi sahibi olmayan bir kişinin söylediği bir söze, bir başkasının yaptığı bir yoruma dayanan bu tartışmaların doğru bir sonuca ulaşmayacağı ise açıktır. İnsan **“Hakkında bilgin olmayan şeyin ardına düşme; çünkü kulak, göz ve kalb, bunların hepsi ondan sorumludur”** (İsra Suresi, 36) ayetiyle de bildirildiği gibi, bilmediği konular hakkında etraftan duyduğu dayanaksız açıklamalara kapılmamalıdır.

Ayette geçen “onları pek az (insan) dışında kimse bilemez” ifadesiyle de Allah, derin bilgiye sahip çok az sayıda kişinin bu sayıyı bilebileceğine işaret etmektedir.

Nitekim Kuran'da, Allah'ın vahyetmesiyle elçilerin gaybdan yana bazı bilgilere sahip oldukları bildirilmektedir:

O, gaybı bilendir. Kendi gaybını (görülmez bilgi hazinesini) kimseye açık tutmaz. Ancak elçileri (peygamberleri) içinde razı olduğu (seçtikleri kimseler) başka. Çünkü O, bunun önüne ve arkasına izleyici (gözetleyici)ler dizer. (Cin Suresi, 26-27)

Allah Peygamberimiz (sav)'e de gaybdan bazı bilgiler vahyetmiş ve şöyle bildirmiştir:

Bu, sana (ey Muhammed) vahyettiğimiz gayb haberlerindendir. Yoksa onlar, o hileli-düzeni kurarlarken, yapacakları işe topluca karar verdikleri zaman sen yanlarında değildin. (Yusuf Suresi, 102)

Hız. Nuh'a ise Allah, gelecekte yaşayacağı bazı olayları şu şekilde bildirmektedir:

“Ey Nuh” denildi. “Sana ve seninle birlikte olan ümmetler üzerine Bizden selam ve bereketlerle (gemiden) in. (Sizden türeyecek diğer kafir) Ümmetleri de yararlandıracağız, sonra onlara Bizden acı bir azab dokunacaktır.” Bunlar: Sana vahyettiğimiz gayb haberlerindendir. Bunları sen ve kavmin bundan önce bilmiyordun. Şu halde sabret. Şüphesiz (güzel olan) sonuç takva sahiplerinindir. (Hud Suresi, 48-49)

Ayetin devamında geçen “... açığa çıkan bir tartışmadan başka tartışma” ifadesi ise Kuran'a uygun tartışmaya işaret etmektedir. Müminler, bir konu üzerinde konuşurken Kuran'a uygun delil getirmeye önem vermelidirler. Din ahlakını yaşamayanlar ise tam tersi bir tutum içindedirler. Onların amacı tartışma çıkarmak, bu vesileyle mukaddes değerlere ve inananlara karşı düşmanca tavırlarını ortaya koymaktır. Nitekim Allah Kuran'da, bazı insanların “yalnızca bir tartışma-konusu olsun diye” (Zuhruf Suresi, 58) uygun olmayan örnekler verdiklerini bildirmektedir. Bunun nedeninin de “tartışmacı ve düşman” bir kavim olmaları olduğu belirtilmektedir. Bu nedenle Kuran ahlakını yaşayan insanların tüm bunlardan kaçınmaları ve Allah'ın hoşnut olacağı şekilde davranmaları gerekir. Allah iman edenlerin, din ahlakını yaşamayan insanlarla konuşurken nasıl bir üslup kullanmaları gerektiğini şöyle bir örnekle bildirmektedir:

Şu halde, sen bundan dolayı davet et ve emrolunduğun gibi doğru bir istikamet tuttur. Onların heva (istek ve tutku)larına uyma. Ve de ki: Allah'ın indirdiği her kitaba inandım. Aranızda adaletli davranmakla emrolundum. Allah, bizim de Rabbimiz, sizin de Rabbiniz'dir. Bizim amellerimiz bizim, sizin amelleriniz sizindir. Bizimle aranızda ‘deliller getirerek tartışma (ya, huccete gerek)’ yoktur. Allah bizi biraraya getirip-toplayacaktır. Dönüş O'nadır.” (Şura Suresi, 15)

Kehf Suresi'nin 22. ayetinin sonunda geçen “onlar hakkında bunlardan hiç kimseye bir şey sorma” şeklindeki ifade ise, iman edenlerin vahiyle bildirilenlerin dışında hiçbir bilgiye rağbet etmemeleri gerektiğini ifade etmektedir. Çünkü gaybı bilen Allah'tır. İnsanların kendi bilgilerine, zanlarına ve yorumlarına dayanarak ortaya attıkları yanlış rivayetlerin müminler nezdinde hiçbir kıymeti yoktur. Dolayısıyla kaynağı belli olmayan, ağızdan ağıza dolaşarak gelen, kulaktan dolma aktarılan, uydurma rivayetlere, haberlere önem vermek bu ayetle yasaklanmaktadır.

Sonuç

Kuran'ın “...Allah'ın size verdiği nimeti ve size öğüt olarak indirdiği Kitab'ı ve hikmeti anın...” (Bakara Suresi, 231) ayeti gereği, bu yazıda Kehf Suresi'ndeki ayetlerin bazı hikmetlerinden bahsettik.

Ancak Kehf Suresi, Müslümanlara bildirilen çeşitli hikmetler, hatırlatma ve öğütlerin yanı sıra iman edenler için bir müjde de içermektedir. Bu müjde, Peygamberimiz (sav)'in de hadislerinde bildirdiği, kutlu bir dönem olan ahir zamanın yaklaşmasıdır. Kehf Suresi bu açıdan bakıldığında, İslam'ın ahir zamanda geçireceği başlangıç, gelişme ve Hız. İsa'nın gelişi ile birlikte sonuçlanacak olan Kuran ahlakının hakimiyeti dönemlerine işaret etmektedir. Kuran'ın pek çok ayetinde, Allah'ın istediği hikmete ve derinliğe ulaşan müminlere zafer ve Kuran ahlakının tüm yeryüzüne hakimiyeti müjdelenmektedir. Bu, Nur Suresi'nde bize bildirilen bir müjdenin, Allah'ın dilemesiyle gerçekleştiği bir dönemdir:

Allah, içinizden iman edenlere ve salih amellerde bulunanlara va'detmiştir: Hiç şüphesiz onlardan öncekileri nasıl ‘güç ve iktidar sahibi’ kıldıysa, onları da yeryüzünde ‘güç ve iktidar sahibi’ kılacak, kendileri için seçip beğendiği dinlerini kendilerine yerleşik kılıp sağlamlaştıracak ve onları korkularından sonra güvenliğe çevirecektir. Onlar, yalnızca Bana ibadet ederler ve Bana hiçbir şeyi ortak koşmazlar. Kim bundan sonra inkar ederse, işte onlar fasıktır. (Nur Suresi, 55)

KAYNAKLAR:

- 1 Sahih-i Müslim, c. 1/555; İmam Şa'rani, Ölüm-Kıyamet-Ahiret ve Ahir Zaman Alametleri, Bedir Yayınevi, s. 479
- 2 Sünen-i Ebu Davud, 5/121
- 3 Sünen-i İbni Mace Tercemesi ve Şerhi, Haydar Hatipoğlu, Kahraman Yayınları, c. 10, s. 321-324
- 4 Sünen-i İbni Mace Tercemesi ve Şerhi, Haydar Hatipoğlu, Kahraman Yayınları, c. 10, s. 332
- 5 İmam Şa'rani, Ölüm-Kıyamet-Ahiret ve Ahir Zaman Alametleri, Bedir Yayınevi, s. 494